

TIETOKONETOMOGRAFIAOHJATTU NEULANÄYTE TAI NESTEKOLLEKTION TYHJENNYS

Ohje tutkimukseen lähetävälle henkilökunnalle

BC2CT Lisämunuaisen kudospäytteen otto TT-ohjauksessa KNB
BC3CT Lisämunuaisen solunäytteen otto TT-ohjauksessa ONB
GD1CT Keuhkon kudospäytteen otto TT-ohjauksessa KNB
GD2CT Keuhkon solunäytteen otto TT-ohjauksessa ONB
JJ2CT Maksan kudospäytteen otto TT-ohjauksessa KNB
JJ3CT Maksan solunäytteen otto TT-ohjauksessa ONB
JL1CT Haiman kudospäytteen otto TT-ohjauksessa KNB
JL2CT Haiman solunäytteen otto TT-ohjauksessa ONB
XX1CT Muu punktio tai tyhjennys TT-ohjauksessa

Tutkimuspaikka ja tiedustelut

Tutkimus tehdään TYKS:n toimenpideradiologian osastolla 946. T-sairaala, 4.kerros, E-siipi. Tiedustelut toimenpideradiologian osastolta puh. 02 313 7082.

Lähetä ja ajanvaraus

- Tutkimuslähete ajanvarausohjelmaan.
- Lupa tutkimusajan muutokseen annetaan hoitovastuussa olevasta toimintayksiköstä johtajaylilääkärin ohjeen 2/2009 mukaisesti. Jos potilaan tutkimus perutaan tai siirretään toiseen ajankohtaan, tulee hoitavan yksikön välittömästi peruuttaa aika VSKK:n tilauskeskuksesta ja poistaa tutkimuksen lähete. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä kalliista (yli 170 €) tutkimuksesta peritään 15 v. täytäneeltä pkl-potilaalta 45,50 € maksu. Hoitava yksikkö tilaa uuden ajan potilaalle toimenpideradiologian osastolta puh. 02 313 7087.
- Yhdellä tutkimusajalla kyetään tekemään vain yksi tutkimus, siten kahden alueen selvittelyyn tulee varata kaksi aikaa.
- **Lähetteiden kiireellisyysluokat:** päivystys, ajanvaraus
- Näytteistä lähete MULTILAB-ohjelmaan

Tutkimuksen indikaatiot ja kontraindikaatiot, riskipotilaat

Indikaationa pesäke/infiltraatti, jonka luonne on epäselvä, tai nesteontelon tyhjennys. Säderasitus huomioitava!

Kontraindikaatiot

- komplikaatoriski on selvästi suurempi diagnostiseen hyötyyn nähden
- potilas ko-operoimaton
- veren hyytymishäiriöt

Jotta toimenpide olisi turvallinen suorittaa, tulisi

- B-Tromb olla yli 100, ei vuorokautta vanhempi näyte
- P-INR alle 1.5, ei vuorokautta vanhempi näyte
- Hb yli 100

Valmistelu tutkimukseen

- Potilaalle tulee varata osastopaikka jälkitarkkailun vuoksi.
- Tutkimuspäivänä potilaan tulee olla syömättä ja juomatta.
- Rauhoittava esilääke tarvittaessa.
- Kaikki korut ja kellot ym. poistettava.
- **Huom!** Oberonaika ei ole tutkimusaika. Toimenpideradiologian osasto ilmoittaa aina tarkemman tutkimusajan.

Antikoagulanttihoidoissa pidetään tauko ennen toimenpidettä. Potilaat, joilla on sydämen keinoläppä tai muu ehdoton syy, eivät pidä taukoa lääkityksessä. [Antitromboottien tauotus toimenpideradiologialla](#) Tarvittaessa voidaan käyttää myös vastavaikuttajia.

- Röntgenläheteessä tulee olla maininta kaikista otettavista näytteistä.
- Allergiat tarkastetaan ja jos tiedossa on varjoaineallergia tai aiempi merkittävä reaktio, on tarvittaessa otettava yhteys toimenpideradiologian osaston erikoislääkäriin. [Varjoaineyliherkkyysoireiden esilääkitys](#)

Yleistä tutkimuksesta

TT-ohjatut biopsiat tehdään joko ONB- tai KNB-tekniikalla. Neulanäyte otetaan halutusta kohteesta varmistamalla TT-tutkimuksella neulan sijainti.

Menetelmä / tutkimuksen suoritus

TT-laitteella tutkitaan kohde, tehdään aseptinen ihonpesu ja paikallispuudutus pistoalueelle. Biopsianeulalla otetaan tarvittava näyte tutkittavasta kohteesta käyttäen apuna toistuvia TT-leikkeitä. Nestekollektion tyhjennyksessä viedään tyhjennysletku TT-ohjauksessa haluttuun kohteeseen, joka fiksoidaan ihoteipein.

Tutkimus kestää 30-60 minuuttia.

Jälkihoito

Toimenpiteen jälkeen on olemassa vuotoaara, mistä johtuen mahdollinen vuodelepo 1-6 tuntia, pulssi ja RR kontrolloidaan osastolla puolen tunnin välein kahden tunnin ajan, jonka jälkeen tunnin välein neljän tunnin ajan. Muu hoito oireiden mukaan.

Keuhkobiopsian jälkeen kontrollithorax otetaan toimenpideradiologian ohjeiden mukaan.

Komplikaatiot: vuoto, infektio, puudutusainereaktio, pneumothorax (keuhkobiopsiassa)

Lausunto

Tutkimus arkistoidaan VSKK:n digitaaliseen kuva-arkistoon. Kuvat ja lausunto on katsottavissa CARESTREAM-ohjelmissa ja luettavissa Webradusta.

Sädeannos [Katso STUK röntgentutkimusten säteilyannokset](#)